

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 150 Lei. — Șase luni 75 Lei. — Trei luni 40 Lei. — Pentru străinătate un an 250 Lei.
 Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză —
 Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir peti 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Un cuget și o simțire

(R.) Intr'un articol, inspirat probabil din cercuri străine bisericii noastre ortodoxe, și publicat în Indreptarea din București (Nr. 12 din 1923), se afirmă că presa românească aduce «atacuri nedrepte» la adresa bisericii greco-catolice din Ardeal.

Scriitorul articolului schițează întâi originea sciziunii în biserică română și arată cum *Casa de Austria*, — ai cărei suverani, Habsburgii, erau romano-catolici, — a făcut totul ce i-a stat în putere să atragă spre biserică Romei poporul întreg al Ardealului, ajuns în 1691 sub stăpânirea sa. Pe sași și pe unguri, luterani și protestanți, n'a izbutit să-i convertească; pe români însă, pe ortodocși, prin diferite avantagii făgăduite au reușit, în parte, să-i câștige: episcopul Atanase, cu câțiva aderenți ai săi, a trecut la biserică Romei papale.

«Pentru a putea convinge însă poporul la acest paș — continuă autorul articolului, — preoții au fost nevoiți să păstreze liturgia orientală și toată slujba noastră bisericească până și calendarul iulian, încât și astăzi, uniții serbează sărbătorile odată cu ortodocșii; astfel că poporul nu poate face nici o deosebire între cele două biserici. Diferința între ele este pur dogmatică, reducându-se la câteva puncte de mică importanță. Poporul însuși nu face nici o deosebire între cele două biserici: în marea sa majoritate el

nu știe că există în Ardeal două religii românești, diferite una de alta. El știe, atât cel greco-catolic, cât și cel ortodox, că este de credință românească, și mai ales cei fără carte își exprimă această părere la orice ocazie».

Toate adevărurile acestea s'au spus și din partea presei acuzate de «atacuri nedrepte» împotriva celor uniți cu Roma.

Am recunoscut și noi, că biserică greco-catolică ardeleană, în trecutul său de două sute de ani, a avut reprezentanți de mare valoare și vrednici să fie amintiți de românimea întreagă.

Dar, acești reprezentanți au fost suflete luminate, care au dat precădere intereselor neamului nostru, și n'au pus nici odată în acelaș rând, sau chiar mai pe sus, interesele romano-catolicismului. Câți din acești mari reprezentanți n'au fost prigoniți, pentru ideile lor, de superiorii de toate categoriile dela Blaj, crescuți cu o mentalitate hipercatolică?

Cu Șincai, Petru Maior și cu alte figuri luminoase ale trecutului, cum să putem pune în comparație pe urmașii ultramontani ai bisericii greco-catolice?!

Admitem că «unirea» cu Roma papilor fusese împreună cu oarecare favoruri, pe lângă multe și grele desavantagii, pe vremea când sufeream jugul străin. Dar credem că «unirea» aceasta, păstrată astăzi când am sfărmat jugul, devine un permanent *obstacol* în apropierea sufletescă a românului de român în țara aceasta întregită și liberată.

Cine stă acum mai ales în calea înfrățirii și unificării sufletești? Răspund faptele:

Sentimentul «frăției» s'a văzut — la Alba-Iulia, în 2/15 Octomvrie 1922.

S'a manifestat, la acel mare prilej, așa de puțină simțire românească de frate; și așa de completă umilire în fața cuvântului trimis de peste hotar... dar e de prisos să continuăm firul, ce ni l-au tors atunci înalții clerici ai bisericii romano-și greco-catolice.

Și zicem mai bine:

Când ne vedem înfăptuit visul național, ar trebui să se topească toate meșteșugurile deosebiri, de care massa popoului n'are nici interes, nici folos; ear cei plecați dintre noi, înainte cu două sute de ani, să revie la izvorul din care s'au rupt. A dori lucrul acesta, și a scrie în consecvență, nu este nici o învinuire, cu atât mai puțin învinuire nedreaptă, adusă bisericii «unite».

Nu urmărim altceva, decât să întărim cele bune și să înlăturăm cele rele, pentru ca sufletele românești să fie cuprinse de «un singur cuget și o singură simțire» în interesul țării și al neamului.

Calendarul Bunului Creștin (sau Calendarul arhiepiscopiei) este unul dintre cele mai frumoase calendare din toată țara. Doritorii de a-l avea, să l ceară dela Librăria Arhiepiscopiei din Sibiu, care trimite zilnic numeroase exemplare.

FOIȘOARA

Ordin înțelept

În atmosfera noastră plină de microbii decadenței, sub toate raporturile, când echilibrul moral atât în viața individuală, cât și cea socială, este greu clătinat de cutremurul marelui război, biserică luptând pentru readucerea stărilor normale, numai saluta poate orice inițiativă de acțiune similară. Cu deosebire este un fapt fericit, când oficialități civile administrative recunosc puterea de refacere a moralului public din partea bisericii, și dacă chiar în mod oficial îndrumă obștea a nu lăsa neobservate percepțiile morale indicate de biserică.

Înregistrăm cu deosebită satisfacție un ordin circular în acest înțeles al dlui prefect al Hunedoarei, Dr. George Dubleş. Ordinul merită a fi cunoscut în largi cercuri. Credinciosul flu al bisericii noastre ortodoxe, văzând greul luptei purtat de biserică în munca de refacere a poporului, vine în ajutorul ei lansând următorul ordin:

Prefectul județului Hunedoara

Nr. 3076/1922 pref.

Cătră toți primpretorii și primarii orașelor

Având în vedere, că poporul nostru fără deosebire la clasa socială din care face parte, se abține dela cercetarea bisericii în Dumineci și sărbători și cercetează cu deosebită predilecție chiar și în timpul serviciului divin cârcumele și alte localuri, la care departe de a se îndeletnici cu ocupații înălțătoare de suflete se dedă la acte înjositoare sau în cazul cel mai bun năvălește asupra oficiilor și autorităților pentru a-și aranja trebșoarele de interes material; având mai departe în vedere că peatra unghiulară a refacerii țării noastre este chiar readucerea moralității publice la normal prin constrângerea masselor largi ale popoarelor la cercetarea bisericii în zile de Dumineci și sărbători, luând orice posibilitate de a-și căuta ocupație mai puțin edificatoare, ordonăm: Să se execute cu cea mai severă stricteță dispozițiunile statutului județan Nr. 198/1884 Kgy § 5 asupra res-

pectării repausului duminical, aplicându-se fără cruțare în fiecare caz sancțiunile admise.

În părțile acelea ale județului, unde s'au luat măsuri restrictive special în această materie, vor rămânea în vigoare și pe mai departe. În deosebi ordonăm să se respecte repausul duminical și de cătră toate autoritățile noastre subalterne, ținând atât Dumineca, cât și în sărbătorile consemnate în jurnalul consiliului de miniștri Nr. 1191 din 7 Martie 1921, ziua înțreagă birourile închise pentru public (vezi Monitorul Oficial Nr. 279 din 1921). Excepție fac numai lucrările ofișerilor stării civile. În executarea acestei ordonanțe vor premerge cu exemplul bun toți subalternii noștri, cercetând biserică în zilele de Dumineci și sărbători. — Deva, 16 Nov. 1922. Prefectul județului: Dr. George Dubleş.

Preoțimea trebuie să fie recunoscătoare dlui prefect pentru sucursul adus în munca ei pastorală, manifestat prin ordinul de mai sus dat de un zelos funcționar, care cunoaște bine oamenii și împrejurările locale.

G. R.

Vizita

I. P. S. Sale Păr. Mitropolit Nicolae la Școala militară de infanterie «Principele Carol»

În zilele trecute I. P. S. Sa Părintele Mitropolit Nicolae, însoțit de preotul nostru militar Ion Dăncilă, a cercetat Școala noastră militară de infanterie, unde înaintea întregului corp ofițeresc în frunte cu comandantul școlii, colonelul Vasilescu, a ținut celor 150 ofițeri elevi și 200 elevi prezenți o frumoasă prelegere de conținut religios-moral. Cuvintele pline de părintească căldură au fost cu un viu și încordat interes ascultate de întregul auditor, stabilindu-se astfel, în atmosfera sărbătorească în care I. P. S. Sa și-a ținut instructiva și actuala cuvântare, menită să întărească și ridice moralul viitorilor apărători ai țării, o sinceră legătură de dragoste între corpul ofițeresc și I. P. S. Sa. La finea prelegerii comandantul școlii, adânc impresionat de cele auzite, mulțamește și tâlmăcește în cuvinte pline de o fiiască alipire sentimentele de recunoștință și devotament, pe cari elevii și comandanții lor le nutresc față de biserica noastră și Ilustrul ei arhipăstor, proclamându-l pe I. P. S. Sa în mijlocul sincerelor ovații de *primul profesor de onoare* la această înaltă instituție de educație militară.

I. P. S. Sa a părăsit școala vesel și pe deplin mulțumit de atmosfera religioasă morală în care se face aici educația tinerilor ofițeri.

Rap.

Falimentul comunismului din Rusia

(H. P. P.) Intelectualii de prin satele noastre, și în special preoții, au o mare misiune de îndeplinit în zilele noastre: să informeze opinia publică asupra falimentului comunismului din Rusia. Este o problemă vitală aceasta pentru binele și prosperarea Europei, fiindcă dacă nu se vor cicatriza rănilor sociale, pricinuite de lozincile bolnave comuniste, și dacă masa de oameni, lipsiți de busolă și de orizonturi limpezi, vor persevera în orbecăiala lozincilor acestora, atunci este în primejdie existența statelor europene și cultura europeană, în general.

Francezul Passy spunea cu drept cuvânt, că «solidaritatea între națiuni ajunge așa de strânsă, încât e ca solidaritatea între diferiți locuitori ai unei aceleiaș străzi. Când arde casa vecină, amenință incendiul propria noastră casă».

Așa e și cu ideile comuniste ale bolșevicilor. Nu este de loc irrelevant dacă ideile acestea au pricinuit atâtă rău în Rusia, fiindcă ne putem molipsi și noi, după cum s'a molipsit Ungaria, și — în măsură mai mică — aproape fiecare stat european. Este vorba să găsești remediul, antidotul, cu care să contrabalansezi ideile nefaste cari sânt în stare să pestilențieze viața liniștită pe care o dorim cu toții.

De pe amvon, de pe catedra școalelor de adulți, în sala de conferențe și în șezători culturale vor trebui să se rostească cuvinte respectate cari să lămurească problema comunismului.

Eată de ce e bine să cunoaștem păreriile a doi conducători social-democrați străini: Otto Bauer și Carol Kautsky. Unul din Austria, celălalt din Germania, amândoi șefi cu mare autoritate.

Cuvântul lor se bucură de mare trecere în lumea socialiștilor și putem fi siguri că dacă ideea comunismului cătră care tinde curentul social-democrat ar fi putut fi înfaptuită în Rusia, ar fi găsit într'înșii aderenți înflăcărați.

Ce ne este dat — în schimb — să citim din peana conducătorilor socialiști? Amândoi se declară cu mare hotărâre împotriva sistemului bolșevic din Rusia sovietică.

«Dispariția bolșevismului nu lasă în urmă decât ruine și blesteme... Bolșevismul va rămânea... o pată în istoria socialismului», — declară Kautsky, terminând lucrarea sa, apărută și în românește: «Dela democrație la robia de stat», cu cuvintele: «Dacă s'ar întâmpla ca bol-

șevismul să se mențină la putere vreme suficientă, fără a se preface, vom mai putea să vedem, braț la braț cu capitaliștii apusului, declarând război proletariatului Rusiei care luptă pentru libertate».

Întreagă cartea, apărută de altfel în 1921, aduce o sumedenie de argumente împotriva comunismului din Rusia, arătând cum ideea comunismului nu este potrivită în momentele actuale nici chiar pentru socialdemocrația din Anglia, cu atât mai puțin la un popor de analfabeți ca cel rusesc, care mai trebuie să învețe din greu până va fi în stare să se conducă pe sine.

Lucrarea este vioi scrisă și vrea să fie o polemică cu Troțki. Acesta scrisese un «Anti-Kautsky», învinuind pe Kautsky cu tradarea intereselor proletare.

Polemica va putea fi folositoare și în cercurile noastre. Câteva comparații vor putea trece și în discuțiile noastre, din cauza plasticității lor. Așa d. e. compară Kautsky pe bolșevicul rus cu un mașinist pe locomotiva unui tren care aleargă în goana mare. Mașinistul n'are nici habar de felul cum se învârt șuruburile la locomotivă și face experiențe acuma la șurubăria statului, firește, pe spinarea proprie și pe spinarea bietului stat. — Troțki, supărat, numește comparația «neroadă» și întreabă la rândul său: «ar îndrăzni Kautsky să se așeze pe un cal, înainte de a fi învățat să stea solid în șea și să conducă quadrupedul în toate felurile de mers? Avem motive să credem că Kautsky nu s'ar hotărâ la o experiență atât de primejdioasă, curat bolșevică» (pg. 16). La comparația aceasta răspunde Kautsky: De unde știe dl Troțki că nu mă pricep la călărie? Tocmai că mă pricep. «Dacă vrem să vorbim cu Troțki, care se revoltă împotriva pamfletelor» despre «nerozie», apoi nu există nerozie mai mare decât aceea de a căuta să convingi pe niște analfabeți că e suficient să aibă curaj și să se creadă capabili pentru orice, pentru ca s'o și poată într'adevăr». (pg. 17).

La călărie îți trebuie cai dresați, mai apoi aparat tehnic dezvoltat, de șei, de căpestre, de scări, și numai după aceea încerci, condus de oameni pricepători, ca să călărești. Așa și la conducerea unui stat — trebuie să te bucuri de experiențele celor chemați, să dai atenția cuvenită evoluției lucrurilor, fiindcă simpla voință de a conduce, lipsită de cumpăt, numai cu ajutorul pumnului, te doboară de pe cal, ba îți mai rupe coastele, cum a pățit-o Rusia, bătută astăzi de boale, de foamete, și de o dictatură tot atât de brutală ca sub regimul țarist.

Interesant își expune punctul său de vedere Otto Bauer (lucrarea d-sale se chiamă: «Der neue Kurs in Sowjetrussland», și a apărut întâi într-o serie de articole de fond din Arbeiterzeitung din Viena). «Am prezis», scrie Bauer, «că proprietatea privată țărănească va sparge organizația comunistă. Radek (cond. comunist) mi-a răspuns (în 1921) că monopolul bucatelor va aduce economia țărănească pe cărări socialiste. În 21 Martie 1921 a trebuit să desființeze regimul sovietic monopolul bucatelor și să introducă din nou comerțul de bucate capitalist. Am prevestit că dezvoltarea Rusiei va duce la forme economice amestecate (compromis), ciudate.

«Socialismul de stat (citât din broș. lui Otto Bauer: «Bolșevism sau social-democrație?» 1920) în industrie, în comunicație și finanțe (afaceri de bancă), organizarea în societăți a vânzării mărfurilor, întreprinderea privată țărănească, bogăția țărănească, născută din lipsa de alimente a orașelor, burghezia cea nouă, care se dezvoltă din și paralel cu negoțul nepermis, care nu se poate nimici pe baza economiei private țărănești, întreprinderile capitaliste fondate pe bază unor concesiuni speciale, din partea capitalului de afară de țară — acestea sânt elementele din care se va compune economia nouă rusească»...

La ce rezultate ajunge conducătorul social-democrat cu analiza sa?: «Bolșevismul rusesc a crezut că proletariatul industrial este în stare să poruncească ordinea socială socialistă în masele țărănești de o sută de milioane de capete, cu toate că proletariatul industrial formează o mică minoritate a poporului rus — înființând dictatura sa și ținând la pământ marea majoritate a populației cu teroarea sa. Experiența a dovedit altceva. Pe milioane de gospodării țărănești, abia eliberate în urma revo-

luției, de cătușele feudalismului, gospodării țărănești, între cari puținele orașe și teritorii industriale ale Rusiei formează numai nește insule mitite, nu se poate fonda ordinea socială socialistă. Îndată ce a impus rezistența masei țărănești guvernamentului sovietic reîntoarcerea la comerțul liber, s'a reconstruit, în urma logicei interne a comerțului, întreaga organizație economică capitalistă». (pg. 20).

Constatările acestea sânt prețioase și vor trebui să intre și în opinia noastră publică. Tot așa următoarele constatări: Când au știut țărani ruși că orice excedent a producției lor economice va fi rechiziționat din partea statului, n'au mai sămănat ca mai înainte, ci numai atât cât le era strictul necesar pentru trebuințele proprii. În zadar s'a silit Troțki să militarizeze munca, nu i-a succedat, fiindcă munca silită n'a dus la nici un rezultat. Opoziția cea mai îndârjită i-au făcut-o muncitorii, țărani și soldații. A trebuit să dea Lenin țărănilor «comerțul liber» și să se dea după păr, cum se zice, făcând concesiuni capitalismului străin și intern. Comunizarea a suferit o înfrângere grea. Așa s'a ajuns pe calea compromisurilor.

Experiențele acestea, câștigate cu prețul a sute de mii de vieți omenești, să nu ne servească de îndemn de a nu lăsa frânele din mâni în grija unor demagogi?

Adevărurile acestea să le lătim pretutindeni unde domnește, ca și la țărânul rus și-ca la oricare țaran, «farmecul proprietății» — observația e a englezului Pollock — pentru ca să nu câștige teren lozinci nebuloase, care să ne aducă în halul Rusiei actuale.

Pe de-asupra Europei par'că trece un Samum care amenință cu pierzanie statele actuale. Să ne luăm de cu vreme nutremânt sufletec, în stare de a ne scuti de dogoreala și de prăpădul Samum-ului, și să lucrăm împotriva pescuitorilor în tulbură, deschizând ochii oamenilor dela țară, și și dela orașe, asupra utopiilor desastroase. —

Traducerea cărții lui Kautsky a apărut în «Biblioteca politică» (Nr. 1), îngrijită de dl D. Gusti — edit. «Cultura națională», din peana dlui Șerban Voinea — și costă 25 Lei. O carte care aduce deasemenea material interesant în privința aceasta este: «Probleme născute după război» de I. D. Barzan în edit. «Cartea Românească» (18 Lei). Pentru cine vrea să aprofundeze problemele și să folosească cărțile spre binele comun — iată opere vrednice de a fi consultate de orice intelectua român.

Purtarea tinerimii școlare

Prin rapoarte oficiale s'a adus la cunoștința ministerului instrucțiunii, că purtarea unor elevi din școalele secundare lasă foarte mult de dorit.

Acești elevi în afară de școală se poartă cu multă lipsă de cuviință, frecventează localuri ușoare, cârciume, cafenele ș. a. De aceea ministerul a luat măsuri ca purtarea tinerimii să fie bine îndrumată și supravegheată.

Se vor organiza citiri în afară de orele de clasă, șezători literare și artistice, sporturi și reprezentații cinematografice; se vor vizita monumente, muzee, expoziții, fabrici ș. a. în grupuri conduse de profesori.

Școlarii vor fi supravegheați mai sever și deprinși să prețuească timpul.

Localuri interzise pentru tinerimea școlară sânt: teatrele ce reprezintă piese frivole, teatrele de varietăți, cafeurile șantante, cabareurile, cafelele, berăriile, bodegele, cârciumile, localurile de joc de noroc, cazinourile, câmpurile de curse (hipodromuri) unde se pariază, balurile, jocurile de biliard, orce fel de cluburi, sale unde se țin conferințe politice ș. a.

Se permit: teatrele serioase, concertele, conferințele literare și științifice, corurile, adunările sportive ș. a.

Până la legiferarea controlului reprezentațiilor cinematografice, este interzis elevilor în mod absolut frecventarea cinematografele publice. Directorii școalelor vor căuta ca, prin ajutorul comitetelor școlare, să organizeze reprezentații cinematografice școlare.

Sânt considerate ca filme rele, periculoase pentru educația elevilor, cele ce pun în scenă acțiuni sedicioase, imorale sau frivole, scene de banditism sau criminalitate, romane sentimentale sau de aventuri.

Este cu desăvârșire interzis elevilor *fumatul* atât în școală, cât și afară de școală: pe stradă sau în localuri. Fumatul va fi considerat ca o gravă infracțiune disciplinară. Tot așa vor fi

considerate ca grave abateri dela disciplină și bună cuviință, datorite de școlari, atitudinile și expresiile necuviincioase, aluziunile ofensatoare, purtarea provocatoare, acostarea trecătorilor. Ele vor fi pedepsite cu cea mai mare asprime.

Or ce elev ori elevă va avea în permanență asupra sa un carnet de identitate, vizat și semnat la începutul fiecărui trimestru de directorul școlii. El va cuprinde numele și domiciliul părinților elevului, precum și numele, domiciliul și semnătura corespondentului.

Reprezentanți expulsați

Anunțaseră zărele nu tocmai de mult, că *nunțul papal* pe lângă guvernul Olandei, cu ocazia prezentării scrisorilor sale de acreditare, a declarat în prezenta reginei acestei țări protestante, că vine în Olanda ca reprezentant al «cloșitorului lui Hristos pe pământ», — reprezentantul papei voia astfel să obțină recunoașterea tacită a reginei pentru declarația sa îndrăznească. Olandezii însă au dat nunțului papal să înțeleagă îndată, că este oaspe *nepoftit* în Olanda. Nunțul și-a cerut, fără întârziere, revocarea.

Un caz, mai nou, este următorul: Se vestește, scriu gazetele, că Monseniorul *Filippi*, reprezentantul Vaticanului în Mexic, a trebuit să părăsească teritoriul american în urma unui ordin dat de președintele țării. Nunțul apostolic este învinuit că a contravenit la legea mexicană cu privire la separația statului de biserică.

Acesta ar fi al doilea nunțiu expulsat.

Avem și în țara noastră — de și n'ar trebui să avem — un nunțiu papal, pe Monseniorul Marmaggi, al cărui rol a ieșit la iveală într-o serie întreagă de fapte îndreptate împotriva bisericii noastre ortodoxe și continuate zilnic în ziarul ce-l susține, ziar cunoscut sub numele de Albina Viespe dela București.

Dacă actualul guvern al țării tolerează cu anii un astfel de agent al propagandei papiste în țară ortodoxă, și dacă acest guvern crede că nu poate să facă ceea ce vedem că se face în mica Olanda și în marele Mexic, va trebui ca însuși clerul și poporul bisericii ortodoxe să ia măsurile potrivite pentru a cere înlăturarea ori cărui agent cruțat de guvern și primejdios neamului și bisericii noastre.

Nr. 10561 Epitr.

Circulară

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Se comunică spre știre și orientare, că Fabrica de clopote Schieb din Sibiu, din cauza scumpirii materialului, a fost nevoită să urce prețul clopotelor începând din 10 Ianuar a. c.

Dela această dată începând numita fabrică va socoti următoarele prețuri:

1. Pentru clopote până la 100 kg. per kg. Lei 110.

2. Pentru clopote dela 100 kg. în sus per kg. Lei 108.

3. Pentru limbă și coroană din fier per kg. Lei 35.

4. Pentru inscripție per literă Lei 2.

La turnarea din nou a clopotelor celor vechi se va proceda în modul următor:

Clopotele vechi se vor prelua din partea fabricii ca material vechi, stabilindu-se prețul după calitatea materialului; ear pentru clopotele cele noi ce se vor turna, se va socoti prețul normal al zilei.

Sibiu, la 10 Ianuar 1923.

Consistorul arhidiecezan.

Nou abonament

Cu 1 Ianuar v. 1923 deschidem nou abonament la **Telegraful Român** cu prețurile arătate în fruntea ziarului.

Dnii abonați sunt invitați să-și înoiească din vreme abonamentul, stăruind pentru răspândirea organului nostru în cercuri cât mai largi.

Abonamentul se face prin mandat poștal. Numele abonatului și locuința (și poșta ultimă) să se scrie legibil, la adresa: **Administrația Telegraful Român, Sibiu.**

Administrația

Notă oficială

Prin circulara consistorială Nr. 5017 din 1922 am apelat la inimile milostive ale credincioșilor pentru dăruiri în bani sau ofrande pe seama orfelinatului bisericesc. Din rapoartele primite până acum cu multumire constatăm, că glasul nostru a aflat răsunet în sufletele credincioșilor.

Pentru ca să vedem de ce mijloace dispunem și că mai putem primi și alți orfani în institut, îndrumăm oficiile parohiale, ca de urgență să execute dispozițiile ordinului mai sus amintit și despre rezultat să raporteze neapărat prin trimiteră colectei până în 15 Februar 1923.

Consistorul arhidiecezan.

Știrile zilei

Conferințele «Asociațiunii». Asociațiunea din Sibiu și «Cercul analelor din Franța», afiliat la Asociațiune organizează din prilejul centenarului nașterii marelui binefăcător al omenirii *Louis Pasteur* o serbare Duminecă, în 28 Ianuar n. 1923, în sala mare a prefecturii județene din Sibiu la ora 5 p. m. *Dr. G. Preda* va desvolta o conferință cu subiectul: *Viața și opera lui Louis Pasteur* care va fi întregită, pe urmă, cu considerații de natură religioasă, datorite *I. P. S. Sale părintelui mitropolit Dr. Nicolae Balan*. Dată fiind importanța acestei serbări, publicul e rugat să asiste în număr cât mai mare. Prețul de intrare: Locul I. 4 Lei; Locul II. 2 Lei; elevii și elevele gratuit. *Biroul «Asociațiunii».*

Distincții. I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae având în vedere meritele câștigate pe teren bisericesc și cultural național a binevoit a împărți binecuvântarea arhierescă cu îndreptățirea de a purta *brâu roșu* următorilor preoți: *Timotei Popovici* și *Aurel Popovici*, profesori la școala normală; *Pompei Morușca*, director al statisticeii mitropolitane; *Iosif Trifa*, directorul orfelinatului și redactorul foii «*Lumina Sateilor*»; *Ștefan Meteș*, directorul arhivelor statului, Cluj, și parohilor: *Ioan Bena*, *Pianul de sus*, *Pavel Borzea*, *Viștea de jos*, *Ioan Brotea*, *Matiaș*, *Toma Giurgiu*, *Purcăreni*, *Aurel Nistor*, *Arpăcat*, *Ioan Perian*, *Crisciori* și *Ioan Prișcu*, *Brașov Schei*.

Aniversări. Anul acesta, 1923, se împlinesc 100 ani dela nașterea următorilor scriitori români: *Al. Hurmuzachi*, *Al. Flechtenmacher*, *C. Aricescu*, *Irachie Porumbescu*, *Gh. Baronzi*, *I. Codru-Drăgușanu*, *Gh. Tăutu*; 75 dela nașterea lui *Ion Slavici* și *N. Petra-Petrescu*; 60 de ani dela nașterea lui *Ion Gorun*; 50 ani dela a următorilor: *D. Novac*, *D. Nanu*, *Gh. Orleanu* și *Ovid Densușianu*.

Mulțămiri. La producțiunea corală-teatrală, în a doua zi de Crăciun 1922 din comuna *Cața*, au binevoit a contribui următorii domni: *Ignatie Mircea*, senator, 500 Lei, *Aurel Micu* 200 Lei, *Ioan Musca* 52 Lei, *N. Cornea sen.* și *N. Cornea jun.*, câte 40 Lei, *Traian Comșa* 20 Lei și colonel *Alexandrescu* 500 Lei, — acesta din urmă pentru înființarea unui fond de reparaturi pentru școală, ear ceilalți domni pentru fondul unui teatru local. Comitetul parohial chitează pe cale ziaristică aceste marimioase dăruiri, pe lângă cele mai călduroase mulțămiri. *Pr. Patriclu Pinteia*.

Care i cel adevărat? Un caz curios se vestește dintr'un spital din orașul *Munkács*: Două mame, una creștină, alta evreică, au născut în acel spital, câte un băiat. Ingrijitoarele au luat băieții să-i scalde și, când i-au dus îndărăt la mamele lor, nu i au mai putut deosebi unul de altul; mamele d'asemenea nu puteau să și cunoască adevăratul băiat. După opt zile unul dintre acești doi copii avea să fie circumcis. Mama creștină a protestat împotriva operației rituale, zicând că s'ar putea întâmpla să se nimerescă tocmai fiul ei, care astfel ar deveni evreu. În cele din urmă s'a hotărât ca actual ritual să se amâne pentru timpul când din figura băieților se vor putea cunoaște: care este creștin, și care este evreu.

† **Ioachim Cerbiceanu jun.**, preot ortodox român și învățător în Nucșoara (prot. Hațegului), a încetat din viață în 15 l. c. la ora 10 a. m. în etate de 48 ani. Rămășițele pământești ale defunctului s'au ridicat Miercuri, în 17 l. c. la ora 1 p. m. și s'au așezat în cimiterul din Nucșoara. Odihnească în pacer!

† **Ana Simțion**, născ. *Manfi*, a repauzat în Blaj la 8 Ianuar st. n. în etate de 80 ani, jeliță de fiii săi: *Petru Simțion*, librar în Sibiu și soția *Paraschiva*, văd. *Netti Onițu*, *Elena Simțion* profesoară și de nepoții: *Aurora*, *Traian* și *Titu Onițu*, precum și de numeroase rudenii. Odihnescă în pace.

Cam multa. După socoteala unui confrate, s'au dat peste zece mii decorații la ministerul de război, opt mii la cel de interne, 3000 la comunicații, 2000 la finanțe, alte două mii la celelalte ministere, — cu totul peste 25,000...

Ordonanță. Consiliul orașului Sibiu a dat o ordonanță, din care comunicăm următoarele: Ninsorea extraordinară a ultimelor zile formează o primejdie mare pentru locuitorii orașului Sibiu. În senzul legii se iau următoarele dispozițiuni:

1. Toate căruțele și lucrătorii orașenești disponibili, sub conducerea oficiului edil orășnesc vor executa în primul rând facerea circulabilă a străzilor: *Str. Carmen-Sylva*, *Regina Maria*, *Piața Regele Ferdinand*, *str. Pintenului*, *Gării*, *Sării*, *Gusteriței*, *Ocenei*, *Faurului*, *Turnului*, *Orezului*, *Mitropoliei* și *Șaguna*.

2. Proprietarii de caruțe sunt obligați, a ajuta cu căruțele lor la transportarea zăpezii, după instrucțiunile oficiului edil orășnesc.

3. Proprietarii de case (s'au administratorii) vor îngriji, pe lângă curățirea trotoarelor în lungimea frontului înaintea caselor lor, și de destuparea străzilor și deschizăturilor de canale, lucru care se va face cel mai târziu până la topirea zăpezii.

4. La case închiriate, chiriașii sunt obligați să ajute prin lucru manual sau prin contribuție bănească. Proprietarii sunt îndreptățiți a împărți munca sau suma de bani între partide în conformitate cu chiria. Aceste sume se vor plăti imediat proprietarului, eventuale restante se vor încasa pe cale executivă, prin organele orășnești, după arătarea proprietarului.

5. Eventuale neajunsuri, se vor arăta imediat la primărie. Neurmarea acestor dispozițiuni se va pedepsi în senzul legii străzilor și a statutului despre ordinea publică. Populația este invitată în vederea că în urma evenimentului elementar comuna se află periclitată, a se conforma binevoitor dispozițiunilor ordonate, și a face superflue ori ce măsuri de forță.

Analele Asociației clerului «Andrei Șaguna». Au apărut: 1. Actele primului congres al preoților din mitropolia românilor ortodoxi din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș, ținut în Sibiu, în zilele de 6/19—8/21 Martie 1919. Publicate de biroul Asociației clerului, Sibiu 1919 pp. 140. Prețul lei 10 pentru membri, pentru alții lei 12. — 2. Actele congresului al doilea, biblic, al asociației clerului «Andrei Șaguna», ținut în Sibiu în zilele de 31 Martie (13 April) până 1/14 April 1921, publicate de Biroul Asociației clerului. Sibiu 1922 pp. 104. Prețul: pentru membri lei 16, pentru alții lei 20. — 3. Actele congresului al treilea, catehetic, ținut în 2/15 până 3/16 Noemvrie 1922, publicate de biroul Asociației clerului, Sibiu 1922, pp. 88. Prețul pentru membri lei 16, pentru alții lei 20. — Aceste publicații cuprind rapoartele, desbaterile și desideratele exprimate de cele trei congrese, precum și raportul asupra activității Asociației, și fac mărturie de năzuințele și preocupările preoților ardeleni între nouile înprejurări de viață.

Reuniunea română de înmormântare din Sibiu își ține adunarea generală anuală Duminecă în 28 Ianuar n. la 3 ore d. a. în localul Reuniunii meseriașilor români, strada *Bruken-thal* Nr. 17. La această adunare se vor prezenta Socotelile pe a. 1922. Membrii sunt rugați a lua parte.

T. Popovici, dir. Reuniunii.

Teatrul din Sibiu, sub direcția dlui *W. Popp*, reprezintă întâia oară în 26 l. c. drama cu subiect din viața doctorilor: *Creatorul*, de *H. Müller*, în 4 acte.

Nr. 10096 B.

(3) 3—3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a Teline, din protopresbiteratul Sighişoarei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Concurenții își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul arătat Consistorului arhidiecezan din Sibiu.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 23 Decembrie 1922.

Consistorul arhidiecezan.

(231) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia Vâlcele, însemnata stațiune balneară, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele statorite în coala B de congruă.

Concurenții să-și înainteze petițiile de concurs cu documentele de lipsă subsemnatului oficiu în termenul indicat și, pe lângă observarea restricțiilor § 33 din regulament pentru parohii, să se prezinte într-o sărbătoare în parohie ca concurenți, spre a face cunoștință cu credincioșii și cu raporturile locale.

Intorsura Buzău, 18 Decembrie 1922.

George Neagoviciu-Negoescu
adm. ppsc.

Nr. 470/1922

(232) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia de clasa a III-a Juncul de Jos, cu filia Juncul de Sus, protopopiatul Zarandului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru venitele dela stat.

Cererile se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral, iar concurenții cu observarea dispozițiilor reglementare se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică.

Brad, la 14 Decembrie 1922.

Oficiul protopopesco ortodox român al Zarandului.

P. Pîso
protopop

Nr. 695/1922

(209) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune sistemizat prin ordinul Venerabilului Consistor Nr. 7457 Bis. în parohia de clasa a III-a Grid, protopresbiteratul Făgăraș, pe lângă neputinciosul paroh Ilariu Boeriu, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele capelanului sânt jumătate din cele statorite în coala B. de congruă.

Reflecții își vor trimite cererile provăzute cu documentele necesare oficiului protopresbiteral ort. rom. Făgăraș în termenul deschis și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare se pot prezenta în comună pentru a face cunoștință cu poporul.

Făgăraș, 15 Noembrie 1922.

Oficiul protopresbiteral ortodox-român al tractului Făgăraș în înțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea
protopop

Nr. 675/922

(221) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III Berivoli Mari se publică concurs cu termen de 30 zile.

Venitele sânt cele statorite în coala B. cu dotație dela stat.

Concurenții să-și înainteze cererile, în termenul fixat, și să se prezenteze în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică.

Făgăraș, în 1 Dec. 1922.

Comitetul parohial ortodox român în înțelegere cu oficiul protopopesco ortodox român al tractului Făgăraș

Nicolae Borzea,
protopop.

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu, se află de vânzare

Noul Testament (cu litere cirile)

de

Andrei baron de Șaguna

Prețul: crudo Lei 4—, broșat Lei 6—, plus porto postal Lei 2—.

Anunțuri și reclame

Singurul ziar care poate fi întrebuițat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Prima fabrică română de stampile

Oct. L. Vestemean

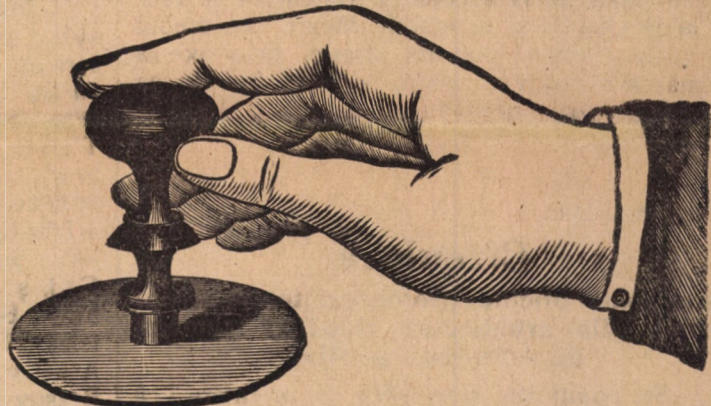
Sibiu, strada Țiglariei Nr. 18

Execută tot felul de stampile din cauciuc, diferite medalioane, precum și sigile din metal pentru sigilarea cu ceară, mașini de numerotat și cu data zilei din metal, și orice lucrări ce se țin de branșa aceasta.

Comandele să se adreseze la „Librăria Arhidiecezană”, Sibiu, str. Mitropoliei 45, sau direct la fabrică. Cu toată stima

145

Oct. L. Vestemean.

A apărut și se vinde în Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Calendarul Bunului Creștin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1923

Cuprinde bogată și interesantă materie, cu numeroase ilustrațiuni.

Amintim, din cuprinsul acestui Calendar, următoarele: Despre încoronarea MM. LL. Regele și Regina românilor, — cu cele mai frumoase ilustrații ale Suveranilor, a e Moștenitorilor de tron și altele; Despre eroul Iancu, marele dascăl Gheorghe Lazar, Mitropolitul Andrei Șaguna; Sfințirea bisericii încoronării la Alba-Iulia; Versuri aese; Despre biserică românească; Cum să ne păstrăm sănătatea; Însemnări economice; Cele mai bune povestiri: Uriașul; Puricele și musca; Istorioare și snoave cu haz; Povești, glume, — și altele, și altele.

Pe lângă ilustrațiile amintite mai sus, se găsesc în Calendar chipurile lui: Avram Iancu, Andrei Șaguna, chipul Coroanei de oțel a Regelui, și al Coroanei de aur a Reginei, Suveranii sub baldachin, Regele citind proclamația la Alba-Iulia, Poarta cetății ș. a.

În celelalte părți ale calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; Însemnarea târgurilor, întocmite după luni, anunțuri ș. a.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu Șematismul bisericii ort. române din arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catihetice și învățători, — și altă ediție, fără Șematism.

Prețul: { Ediția cu Șematism 15 Lei } plus porto postal Lei 4 și sânt a
„ fără „ 10 Lei se trimite înainte prin mandat postal.

— Librăriilor pentru desfacere peste 10 exemplare se dă rabat —

Catalogul

cărților și imprimatelor (blanchetelor) din editura și depozitul

Librăriei arhidiecezane

cuprinzând un număr foarte considerabil de cărți bune și folositoare, grupate în XXV de titli, precum și specifierea de blanchete în afaceri bisericești, școlare și epistolești pentru oficiile protopresbiterale și parohiale, asemenea și pentru direcțiunile liceelor și școalelor primare, a apărut și s'a trimis tuturor oficiilor protopresbiterale.

Se mai află în depozit portretele MM. LL. regele Ferdinand I și regina Maria, a arhiepiscopului mitropolit Andrei baron de Șaguna, Miron Romanul și Ioan Mețianu, și a marelui mecenat Emanuel Gozdu, precum și diferite icoane.

Se pot comanda la Librăria arhidiecezană și odoare și odăjdii bisericești, cu prețurile cele mai reduse.

Se publică separat broșurile dela 62 «Biblioteca» ce se află în depozit.

Comandele se execută mai avantajos prin rambursare.

Se primesc comande și pentru cărți cari nu se cuprind în catalog, procurându-se cu posibilă grabire.

Librăria primește comande și pentru procurarea de sigile și stampile.

Prețul catalogului: 2 lei, ear porto postal 50 bani.

An sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul, Semănătorul, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clipe de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală